

Avinguda Catalunya

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: al centre del poble.

Coordenades:

Latitud: 42.0332
Longitud: 1.88021
UTM Est (X): 407309
UTM Nord (Y): 4654069

Classificació

Número de fitxa 08092 - 206
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: diversos propietaris.

Fitxes associades:

[L'Hotel](#)

[Casa de veïns Avda. Catalunya, 99](#)

[Escola Pública de Gironella](#)

[Edificis Avinguda Catalunya, 40-42](#)

[Edifici Avinguda Catalunya, 56](#)

[Plaça de l'Estació](#)

[Traçat de l'antiga via del tren](#)

[Farmàcia Homs](#)

[Jardins de l'Escola Pública](#)

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Descripció

L'Avinguda Catalunya és el carrer principal del nucli de Gironella, discorre de nord a sud, paral·lel al riu Llobregat pel seu costat de ponent; al final del nucli i de l'avinguda la carretera creua a l'altra banda del riu a través del pont nou. Durant molts anys aquest vial ha estat denominat popularment com la carretera, ja que de fet es va construir com la carretera de Sallent a Berga, funció que va mantenir durant molts anys. Urbanísticament està configurat per cases entre mitgeres a costat i costat, excepte el tram on hi ha la plaça de l'Estació, testimoni de l'emplaçament de l'antiga estació del tren. La majoria de les cases són de planta baixa i dues plantes pis, encara que també hi ha alguns edificis amb només una planta pis i d'altres, de tres pisos, o més, en aquest darrer cas són blocs de construcció més contemporània. La majoria d'immobles són de murs de pedra de paredat comú o maó massís, o combinant els dos materials, en origen pràcticament tots eren amb les parets revestides i alguns amb obra de maó vist; en diverses façanes hi ha alguns elements decoratius, en conjunt més aviat senzills. La majoria dels edificis d'origen mostren baranes, reixes i alguns altres elements de forja. El gran volum d'edificis són de construcció de finals del segle XIX i inicis del segle XX, podent-se resseguir una cronologia d'ocupació de les parcel·les pràcticament continuada en el temps. Es tracta d'un tipus d'edificis, bàsicament destinats a comerç a la planta baixa i habitatges a les plantes superiors.

Observacions:

La construcció de la carretera de fet va afavorir la construcció d'una nova zona urbana i d'habitatges a peu d'aquest vial. En paral·lel al desenvolupament urbanístic de la carretera va anar-se ocupant altres parcel·les d'aquesta zona, molt més planera que la del casc antic.

Història

L'Avinguda Catalunya és la denominació actual de la carretera, nom amb el que encara algunes persones anomenen aquest carrer. Les obres de la primera carretera de Sallent a Berga s'iniciaren el 1847. El disseny del projecte inicial no experimentar diverses modificacions en el seu traçat, fet que determinaria que les obres s'allarguessin més del previst. No va ser fins els anys 1863 i 1865 que es va construir el pont nou. La construcció d'aquesta infraestructura havia estat llargament reclamada per diferents autoritats. L'any 1887 es va posar en funcionament el tram del tren de Manresa a Olvan que passava per Gironella, aquesta infraestructura es va construir paral·lela a la carretera, creuant en el tram de dins a Gironella per el traçat de la mateixa Avinguda Catalunya.

La construcció de la carretera, acompanyat de la implantació de diverses fàbriques tèxtils a peu del riu Llobregat, va afavorir el ràpid desenvolupament urbanístic de la zona. La població de Gironella va créixer considerablement des de mitjans del segle XIX fins als anys 70 del segle XX, el primer i més important creixement va facilitar l'expansió del poble en aquesta zona de la carretera i el seu entorn.

La carretera experimentaria importants canvis al llarg dels anys, l'any 1972 es va tancar la línia de tren. Anys més tard, l'important augment del turisme va comportar la construcció de variants fora de les poblacions.

L'avinguda és el centre neuràlgic del poble, eix comercial i punt de trobada i de realització d'alguns esdeveniments festius, com la Fira de Sant Josep.

Bibliografia

-BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑA, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Calaf: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escabell, núm. 12.

